

La punta de l'iceberg blau

Congelat durant més de vuit anys de l'acció política, i confinat al món soterrani i més científic de les finances i el despatx universitari, Manuel Broseta Pont torna de nou a la vida pública, rescatat per l'estat major del Partit Popular.

L'operació ja dura més d'un any. Dos dies després de Nadal, Broseta es va entrevistar a Valladolid amb José María Aznar. Més tard, el president dels *torys* i l'advocat de les finances valencianes marxaven junts fins a Santiago per rebre la benedicció política de Manuel Fraga.

Els dos diaris locals de València han intentat presentar el personatge com un burgès amb *pedigree* o un *kennedy* autònom, capaç d'enfortir i recompondre una dreta liberal i acadèmica. Erròniament, perquè Broseta no serà l'àrbitre equilibrador i egregi de les dretes territorials. Broseta és un blaver de *pedigree*.

Si més no abans, no va ser precisament un home de diàleg. "Lerrouxista, artífex de la política, vanitós, ambicions, narcisista, ambigu d'idees, i servil", com el definieixen algunes de les persones més properes, "sempre intentarà no xocar amb el poder de torn".

Concursant a senador a les eleccions generals de 1979, el doctor Broseta va ser el candidat menys premiat. Si el socialista Alfons Cucó va ser el més desitjat, Broseta va anar a Madrid gràcies a un minuciós recompte de meses electorals, que a penes va trobar vuitanta vots de més a favor de la seua acta. Mentre es decidia aquest atapeït escó, Broseta va escapar a Colòmbia, a donar-hi classes i conferències. I se salvà de la crema i dels periodistes. Tanmateix, va saber fugir a temps de la destrossa d'UCD. Davant Cucó, va fer apologia del pare Fullana en càlida pseudo-polèmica sobre el valencianisme.

Manuel Broseta sempre es considera un catedràtic multidisciplinar.

Després de l'ensorrament de l'ambigua UCD, Broseta va restar en una silenciosa salmorra, i va confessar als seus cercles d'amistat la manca d'un horitzó polític clar per a la seua reencarnació. Realment, Broseta s'havia socarrat massa al país de les falles, particularment per la seua bel·licositat anticatalanista, fragmentant terriblement la societat civil valenciana.

No és, per això, la seua aspiració sondejada a l'alcaldia capitalina una proposta nova. Encara que s'ha decidit per no optar al tron de l'Ajuntament, Broseta ha acaronat llargament la idea d'investir-se d'alcalde.

Per crear-se trampolí de tornada, es va nomenar president del Club de Encuentro, CdE, saló d'elit amb numerus clausus, i tribuna personalista de Broseta, amb el suport de la premsa catòlico-conservadora. El CdE ha comptat permanentment amb una destacada representació del principal conservadorisme, invitada pel jurista, entre ells l'eurodiputat Marcelino Oreja, el president Aznar i el secretari general Álvarez Cascos. Ara, asseguren dos dels seus socis, el Club es desfarà.

LA DRETA DEL PSOE

Pare jurídic dels advocats contemporanis del País Valencià, doctor en dret i catedràtic de mercantil a la Universitat de València, els informes de Broseta serveixen la CEE i al política socialista de la Moncloa. Els seus dictàmens són adoptats també de forma habitual per la cúpula de la CEOE.

Creu de Sant Raimon de Penyafort, és vocal de la Lliga Internacional de Dret a la Competència i ponent de la Llei sobre Societats Anònimes, i va ser candidat rumorejat a Síndic de Greuges. Amb Martín Villa



José María Aznar ha recomanat Broseta a Manuel Fraga. Abans, Martín Villa el va recomanar a Aznar.

RAFA GIL

al Ministeri d'Administració Territorial, i més tard amb Rafael Arias Salgado, va ser secretari d'estat per a les Comunitats Autònomes —de 1980 a 1982— i instigador de l'avantprojecte de la LOAPA, el disseny centralista del nou estat de les autonomies.

Amb els socialistes va ocupar el càrrec actual de vocal del Consell d'Estat. Fou nomenat pel consell de ministres el febrer de 1987, a proposta de Múgica Herzog. És ponent de diversos projectes de llei sobre codificació. Amant, com Lerma, de l'esport de la vela, a Madrid Broseta comparteix despatx amb l'especialista en dret comunitari i propietat intel·lectual, Alberto Berkowitz.

Disposat en altra època a entrar al PSOE, sempre va presumir de molta amistat amb els socialistes més notables. Josep Lluís Albinana, el president pre-autonòmic, va ser un dels més proclius a l'aterratge de Broseta a l'aeroport socialista. Albinana hauria situat l'il·lustre advocat a l'estómac del PSOE valencià. Però, sobretot, els *troncos*, els clàssics locals del socialisme espanyol, com Manuel del Hierro, ja en batalla oberta amb els avantguardistes i nouvinguts del nacionalisme socialista. Igualment el pre-mi-

nistre Ernest Lluch i els socialistes Enric Sapena i Ruiz Mendoza, aleshores congressista i senador respectivament, foren prestigiosos valedors de l'advocat *burgès*. Però el més interessat en l'ingrés socialista de Broseta va ser Antoni Sotillo, deixeble de la seua càtedra.

Broseta guarda una magnífica amistat amb el seu ex-alumne Sotillo, membre de l'aparell del PSPV-PSOE, a qui va ajudar en la seua carrera de jurista. Professor titular de dret mercantil a la Universitat de València i diputat socialista, Antoni Sotillo Martí és membre del Comitè Federal del PSOE i subsecretari a la Moncloa del Ministeri de Relacions amb les Corts, sota les ordres de Virgilio Zapatero, organisme del qual depèn el decisor CIS. Té despatx a la secretaria del govern i és conseller de l'INI. El seu nom va sonar per a substituir Fernando Ledesma com a ministre de Justícia, plaça ocupada per Enrique Múgica. Distanciat de Joan Lerma públicament, sempre tibant amb l'Honorable, darretament Sotillo se n'ha allunyat més encara.

Amb Felipe Guardiola, portaveu socialista de les Corts Valencianes i, en menor escala que Broseta, també advocat empresarial, la relació jurídic-



Broseta torna a la vida pública, i desitja el millor pastís institucional. A la dreta, amb Abril Martorell, el seu soci a Unió Naval, i el dirigent d'UCD que el va confiar la construcció d'una dreta conservadora de marca anticatalana.

RAFA GIL/ARXIU

política és ideal. Guardiola és vocal del CdE. Amb Enrique Linde, gerent de Ràdio-Televisió Valenciana i company de bufet de Guardiola, la cordialitat professional és també excel·lent. Un dels altres presentadors de Broseta a la societat socialista va ser el diputat alacantí i ex-soci de Fernández Ordóñez, Luis Berenguer Fuster.

Broseta no perd l'oportunitat de oferir-se al poder polític. En una recent coincidència gastronòmica amb Alfonso Guerra, al restaurant *La Hacienda* de València, va tramitar una targeta per intentar saludar personalment el vice-president, sense aconseguir-ho.

BEN PROTEGIT

Membre de nombrosos consells d'administració, a Broseta Pont l'acompanyen i protegeixen un important fitxer de ministres franquistes, que figuren o lideren diverses societats punta.

Conseller de la madrilenya Autopistas del Mare Nostrum, SA, Aumar, societat presidida per José Luis Cerón Ayuso, ex-ministre d'Afers Estrangers i de Comerç de la dictadura, Broseta és també vice-president i conseller de la valenciana Unió Na-

val de Levante, SA, UNLSA, companyia presidida pel seu gran protector i col·laborador Fernando Abril Martorell. La seua complicitat amb Abril va començar aquí, on va ser descobert per Martorell per a la feina més incòmoda d'UCD. Des de aleshores, sempre ha pogut comptar amb l'ex-supervicel·ler president d'Adolfo Suárez. Gràcies a ell, economista del Banc Central, va ser introduït al seu grup bancari i al Wall Street valencià.

Així mateix, Broseta és conseller d'Espanola del Zinc, SA, ZINSA, on el ministre falangista de Treball de Franco, Licinio de la Fuente, comparteix el consell, i el banquer i vice-president del Banc de València, Antonio Escamez, és també conseller. De la Fuente és president del Banco de Galicia i vice-president del Banco Internacional de Comercio, del grup Banc Central, a més de conseller de la poderosa Dragados y Construcciones, SA. També és Broseta secretari del consell del Banc de València, on comparteix el poder financer junt amb el citat Escamez, i José Simo Aynat, antic sogre de la seua actual dona, Soledad Bacharach.

D'Ontinyent, Simó Aynat, aristòcrata del tèxtil valencià, va mantenir una tensa coincidència

bancària amb Broseta, que ha pogut repercutir en un menor llançament cap a la cimera del Central del jurista. President de la Sociedad de Aguas Potables y Mejoras de València, Simó és amo i president de Mantas Paduana i d'Industrias Hoteleras Sendra, ahora que dels cellers Marqués de Cáceres, a La Rioja.

SUPORT DE MARTÍN VILLA

Broseta va quedar seduït per Martín Villa. I l'ex-ministre d'Interior, i aleshores d'Administració Territorial, va compartir reversiblement aquesta suggestió per Broseta. Èxtasi mutu que ara ha dut Villa, membre de l'executiva nacional dels populars, a desenterrar el currículum de Broseta davant Aznar, presentant-lo com un candidat idoni per al PP d'Agramunt. Un líder massa gris, i tota una aventura, per anar a la proa d'una opció electoral conservadora.

Rodolfo Martín Villa és president de la Cellhophane Espanola i de Laboratorios Roger, SA, conseller de Laboratorios UCB i de Layar, SA, i vocal del Fenix Mutuo amb Licinio de la Fuente, un altre franquista protector del cavaller de les pessetes valencianes. Villa i Broseta es van tractar molt a la UCD i

els dos tornen a necessitar-se.

L'eurodiputat popular i ex-ministre franquista d'Informació i Turisme, Pio Cabanillas Gallas, conseller de l'alumínica gallega Acerinox, SA, va conèixer Broseta de pantalons curts al SEU, i ara també li dona suport per a la seua *rentrée*.

La voluntat més manifesta de la cúpula del PP seria apilar una candidatura municipal a València porticada pel catedràtic, i encunyar una llista autonòmica que proclamara Leopoldo Ortiz competidor davant els socialistes per a la presidència de la Generalitat valenciana. No obstant això, Broseta d'alcaldeable i Ortiz d'aspirant presidenciable deixarien en una situació ben incòmoda al secretari regional dels pepes valencians, Pedro Agramunt, sense possibilitats de brillar en una candidatura daurada. De moment, el mateix Broseta ha sintonitzat amb aquesta melodia, i ha descartat la seua candidatura al Cap i Casal. Entre altres coses, perquè no resistiria ser tan sols un regidor més. Ortiz podria ocupar-la, i Broseta ser reclamat de diputat a Madrid per servir Aznar. Un paper que el catapultaria a la macropolítica d'estat.

Ismael L. Belda